

WRZESIEŃ 2020

NEWSLETTER

FINTECH

W NUMERZE:

- Projektowane zmiany prawne
- Inicjatywy KNF
- Inicjatywy innych organów krajowych
- Inicjatywy Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego
- Inicjatywy innych instytucji zagranicznych

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

I. Projektowane zmiany prawne:

1. Projekt ustawy z dnia 11 września 2020 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- publikacja kolejnej wersji Projektu, którego celem jest implementacja do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy AML V (2015/849);
- projektowane przepisy przewidują w szczególności następujące rozwiązania:

- ◆ **rozszerzenie katalogu instytucji obowiązanych** o przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na sporządzaniu deklaracji, prowadzeniu ksiąg podatkowych, udzielaniu porad, opinii lub wyjaśnień z zakresu przepisów prawa podatkowego lub celnego (art. 1 pkt 3 Projektu);
  - ◆ **wprowadzenie zmian w zakresie definicji beneficjenta rzeczywistego** (art. 1 pkt 4 Projektu);
  - ◆ **rozszerzenie katalogu podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych** o spółki partnerskie, spółki europejskie, spółdzielnie, spółdzielnie europejskie oraz fundacje (art. 1 pkt 33 Projektu);
  - ◆ **wprowadzenie zmian w zakresie zasad stosowania środków bezpieczeństwa finansowego** (art. 1 pkt 11-21 Projektu);
  - ◆ **dodanie obligatoryjnych elementów wewnętrznej procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu** instytucji obowiązanej (art. 1 pkt 25 Projektu);
  - ◆ **wprowadzenie przepisów ustanawiających dwie nowe kategorie działalności regulowanej, tj. działalności na rzecz spółek lub trustów oraz działalności w zakresie walut wirtualnych** (art. 1 pkt 58 Projektu);
- w ramach prac legislacyjnych nad Projektem ustawodawca opublikował również **szereg projektów aktów wykonawczych do ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu**:
    - ◆ projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykazu krajowych stanowisk i funkcji publicznych będących eksponowanymi stanowiskami politycznymi (wydawanego na podstawie projektowanego art. 46c);

- ◆ projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie odbierania zgłoszeń dotyczących działań o charakterze represyjnym wobec pracowników lub osób działających na rzecz instytucji obowiązanych (wydawanego na podstawie projektowanego art. 53a);
- ◆ projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia sposobu i trybu składania wniosku o wpis do rejestru działalności na rzecz spółek lub trustów (wydawanego na podstawie projektowanego art. 129f);
- ◆ projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia sposobu i trybu składania wniosku o wpis do rejestru działalności w zakresie walut wirtualnych (wydawanego na podstawie projektowanego art. 129r).

2. Projekt ustawy z dnia 29 lipca 2020 r. Prawo komunikacji elektronicznej (dalej jako: „Projekt”) – [\[link\]](#):

- Ministerstwo Cyfryzacji opublikowało projekty ustaw, których celem jest transpozycja do prawa polskiego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (dalej jako: „EKLE”). Na pakiet ustaw implementujących dyrektywę składa się również projekt ustawy z dnia 29 lipca 2020 r. wprowadzający ustawę – prawo komunikacji elektronicznej – [\[link\]](#);
- Wśród projektowanych rozwiązań przewidziano wprowadzenie definicji **usługi dodatkowego obciążenia rachunku** (art. 2 pkt 75 Projektu). W odniesieniu do tej usługi, projektodawca przewidział m.in.:
  - ◆ obowiązek uprzedniego uzyskania zgody abonenta, utrwalonej na trwałym nośniku, na uruchomienie usługi (art. 308 ust. 1 Projektu);
  - ◆ obowiązek określenia progów kwotowego nabycia towarów lub usług objętych usługą dodatkowego obciążania rachunku dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku - dla każdego miesiąca kalendarzowego (art. 308 ust. 2 Projektu);
  - ◆ obowiązek określenia co najmniej 3 progów kwotowych w wysokości: 35, 100 i 200 PLN (art. 308 ust. 3 Projektu);
  - ◆ obowiązek stosowania silnego uwierzytelnienia abonenta, o którym mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych dla każdego dodatkowego obciążania rachunku (art. 308 ust. 6 Projektu).

- Projektowany kształt tej regulacji budzi wiele wątpliwości. Wśród nich należy wskazać w szczególności na:
  - ◆ **zakres definicji usługi dodatkowego obciążenia rachunku** – z jej treści nie wynika jednoznacznie, czy obejmuje ona swoim zakresem przeprowadzanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego transakcji na podstawie wyłącznie, o którym mowa w art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
  - ◆ **kwestię zgodności projektowanej regulacji z postanowieniami EKŁE** – zawarte w Projekcie rozwiązanie zakłada konieczność uzyskania uprzedniej zgody abonenta na możliwość świadczenia usługi dodatkowego obciążania rachunku (tzw. **model „opt-in”**). Tymczasem, ustawodawca unijny posłużył się mechanizmem, który umożliwia rezygnację z możliwości świadczenia tego rodzaju usług przez abonenta (tzw. **model „opt-out”**, zob. załącznik VI część A lit. h do EKŁE);
  - ◆ **nieadekwatność zastosowanych progów kwotowych** – ustanowienie progów w wysokości: 35, 100 oraz 200 PLN wydaje się nie uwzględniać specyfiki świadczenia usługi *direct billing*;
  - ◆ **stosowanie wymogów dotyczących silnego uwierzytelniania abonenta** – nałożenie takiego obowiązku wydaje się rozwiązaniem nieproporcjonalnym do rodzaju przeprowadzanych transakcji.

3. Projekt ustawy z dnia 17 września o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej – [[link](#)]:

- przyznania kompetencji dotyczących ochrony klientów podmiotów rynku finansowego, które dotychczas były zastrzeżone dla Rzecznika Finansowego, na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „**Prezes UOKIK**”);
- powołania Koordynatora do spraw pozasądowego rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przy Prezesie UOKIK;
- z wyjątkiem wybranych przepisów ustawa planowo wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

II. Wybrane inicjatywy KNF:

1. Stanowisko UKNF z dnia 4 września 2020 r. ws. ostatnich działań Idea Banku S.A. – [[link](#)]:

- w ocenie KNF skierowanie do nadzoru przez Idea Bank S.A. wniosku o odwołanie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z funkcji kuratora, a także jego upublicznienie, odebrane zostało jako forma wywierania niedopuszczalnej, publicznej presji i nacisku na organ realizujący swoje ustawowe zadania w zakresie dbałości o stabilność polskiego systemu finansowego;

- zdaniem UKNF, działania o charakterze medialnym i komunikacyjnym, które są podejmowane przez Idea Bank S.A. nie mają wpływu na ocenę organu nadzoru dotyczącą zasadności powołania kuratora ani też na podejmowane przez nadzór oraz kuratora działania odnoszące się do proponowanych przez bank działań restrukturyzacyjnych.

2. Komunikat Przewodniczącego KNF z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wysokości stawki obowiązującej w roku 2020 oraz pozostałych danych związanych z pokryciem kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym za rok 2020 – [[link](#)]:

- komunikat wydany na podstawie § 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym (Dz.U. poz. 2486), w którym określono stawkę obowiązującą w roku 2020 dla każdej z pięciu grup, o której mowa w § 18 ww. rozporządzenia.

3. Pismo UKNF skierowane do małych instytucji płatniczych (dalej jako: „MIP”) podlegających nadzorowi KNF:

- celem przesłanej korespondencji jest zapewnienie zgodności działalności prowadzonej przez MIP z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
- nadzór zwraca uwagę w szczególności na:
  - ◆ dopuszczalność prowadzenia działalności przez MIP jedynie na terytorium RP;
  - ◆ limity dotyczące realizowanych transakcji płatniczych i przechowywanych środków;
  - ◆ konieczność wdrożenia właściwych rozwiązań organizacyjnych oraz procedur zarządzania ryzykiem;
  - ◆ obowiązki informacyjne i sprawozdawcze wobec KNF.
- UKNF wzywa MIP do przedłożenia oświadczeń i dokumentów związanych z prowadzoną przez te podmioty działalnością.

IV. Wybrane inicjatywy innych organów krajowych:

1. Publikacja Prezesa UODO z dnia 7 września 2020 r. nt. przyjęcia przez Europejską Radę Ochrony Danych (dalej: „EROD”) Wytycznych 7/2020 ws. pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego oraz Wytycznych 8/2020 ws. targetowania użytkowników mediów społecznościowych – [[link](#)]

- poinformowanie o inicjatywach EROD w sprawie:

- ◆ przyjęcia wytycznych 7/2020 dotyczących koncepcji administratora i podmiotu przetwarzającego zawartych w RODO – [[link](#)];
- ◆ przyjęcia wytycznych 8/2020 dotyczących selekcji docelowych użytkowników mediów społecznościowych (targeting) – [[link](#)];
- ◆ stworzenia grupy zadaniowej, która będzie zajmować się skargami wniesionymi w następstwie wyroku TSUE w sprawie Schrems II;

2. Publikacja Prezesa UODO z dnia 9 września 2020 r. nt. konsultacji dotyczących Wytycznych 7/2020 ws. pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego na gruncie RODO – [[link](#)]:

- poinformowanie o trwających do dnia 19 października 2020 r. konsultacjach w sprawie Wytycznych EROD 7/2020 w sprawie pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego na gruncie RODO;
- uwagi można zgłaszać za pośrednictwem formularza na stronie EROD, który jest dostępny [tutaj](#).

3. Komunikat GIIF nr 26 w sprawie sprostowania omyłki pisarskiej w arkuszu „Opis schematów informacji o transakcjach v9” stanowiącym załącznik do Komunikatu nr 24 – [[link](#)]

- w ramach arkusza „Opis schematów informacji o transakcjach v9” w polach w arkuszu tr_transfer dokonano korekty omyłki pisarskiej w kolumnie „Walidacja przy przekazaniu” poprzez przeniesienie treści „Jeśli w polu 2.5 kod 03 i transakcja wychodząca z konta instytucji obowiązanej prowadzącej rachunki dla klientów oznaczane numerami w formacie IBAN, niedopuszczalne jest używanie numeru rachunku nie będącego numerem IBAN” z wiersza 2.13 do wiersza 2.10;
- konieczność sprostowania wynika z niepoprawnego umieszczenia w wierszu 2.13, czyli wierszu opisującym dane dla pola RachunkuNaTr, informacji odnoszącej się (co wynika wprost z jej treści) do danych dla pola RachunekZTr.

4. Komunikat GIIF nr 27 ws. przesunięcia terminu wprowadzenia dodatkowych zasad walidacji plików przekazywanych do systemu teleinformatycznego GIIF – [[link](#)]

- w związku z prośbami instytucji obowiązanych dotyczącymi odroczenia terminu wejścia w życie postanowień Komunikatu nr 24 „w sprawie zmian w procesie walidacji informacji, o których mowa w art. 72 ustawy AML, przekazywanych do GIIF”, ostateczny termin wprowadzenia przedmiotowych walidacji został przesunięty na dzień **1 grudnia 2020 r.**

V. Wybrane inicjatywy europejskich urzędów nadzoru:

1. EBA calls on the EU Commission to establish a single rulebook on fighting money laundering and terrorist financing – [\[link\]](#):

- opublikowano dwa dokumenty, w ramach których EBA określa w jaki sposób należy wzmocnić ramy prawne UE, aby zaradzić zagrożeniom związanym z rozbieżnymi podejściami krajowymi i lukami w unijnym systemie AML/CTF:
  - ◆ opinię w sprawie przyszłych ram prawnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu w UE – [\[link\]](#);
  - ◆ raport w sprawie przyszłych ram prawnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy/finansowaniu terroryzmu w UE – [\[link\]](#);
- EBA zaleca, aby Komisja Europejska ustanowiła jednolity zbiór przepisów w celu:
  - ◆ zharmonizowania ram prawnych UE w ramach rozporządzenia, które będzie bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich;
  - ◆ wzmocnienia tych aspektów obecnej dyrektywy, w których istniejące przepisy nie są wystarczająco rygorystyczne i szczegółowe;
  - ◆ dokonania przeglądu katalogu instytucji obowiązanych na gruncie obecnie obowiązujących regulacji;
  - ◆ doprecyzowania przepisów dotyczących świadczenia usług finansowych dla zapewnienia ich zgodności z celami UE w zakresie AML/CTF;
- opublikowane dokumenty stanowią uzupełnienie odpowiedzi EBA na konsultacje Komisji Europejskiej w sprawie planu działania na rzecz kompleksowej polityki UE w zakresie AML/CTF.

2. EBA publishes its 2019 Annual Report on resolution colleges – [\[link\]](#):

- EBA opublikowała sprawozdanie roczne dotyczące kolegiów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji za rok 2019. W jego treści przedstawiono uwagi EBA na temat wydajności, skuteczności i spójności funkcjonowania tych kolegiów w ciągu ostatniego roku oraz postępy osiągnięte w kluczowych obszarach planowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- w jego ramach nakreślono również główne obszary, które będą monitorowane przez EBA w odniesieniu do roku 2020, uwzględniając przy tym reakcje na skutki pandemii COVID-19.

3. EBA issues Opinion regarding the European Commission's intention to amend the EBA's final draft RTS on economic downturn – [\[link\]](#):

- EBA opublikowała opinię w sprawie poprawek Komisji Europejskiej do ostatecznego projektu regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia charakteru, skali i czasu trwania pogorszenia koniunktury gospodarczej zgodnie z art. 181 ust. 3 lit. a) i art. 182 ust. 4 lit. b) rozporządzenia CRR (575/2013);
- EBA jest zdania, że kilka poprawek wprowadzonych przez Komisję zmieniłoby uzgodnioną politykę i w związku z tym zaleca dokonanie zmian mających na celu utrzymanie założeń przyjętych w pierwotnie przedłożonym tekście.

V. Wybrane inicjatywy innych instytucji zagranicznych:

1. Publikacja dokumentu Komisji Europejskiej pt. “Report on the application of Regulation (EU) 2015/751 on interchange fees for card-based payment transactions” – [\[link\]](#):

- Komisja Europejska opublikowała sprawozdanie na temat konsekwencji stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (dalej jako: „IF Reg”);
- **w sprawozdaniu stwierdzono, że główne cele IF Reg zostały osiągnięte** – wysokość opłaty interchange za płatności dokonywane kartami konsumenckimi została obniżona, co w efekcie doprowadziło do obniżenia opłat pobieranych przez akceptantów za płatności kartami oraz obniżenie cen dla konsumentów. Ponadto, odnotowano poprawę integracji rynku dzięki większemu wykorzystaniu przez akceptantów agentów rozliczeniowych prowadzących działalność w innych państwach członkowskich oraz większej liczbie transgranicznych transakcji kartowych;
- **ze względu na pozytywne skutki IF Reg oraz konieczność upływu większej ilości czasu dla poznania pełnych skutków stosowania rozporządzenia, do sprawozdania nie dołączono wniosku legislacyjnego dotyczącego zmiany postanowień IF Reg.**

2. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Markets in Crypto-assets (MiCA) – [\[link\]](#):

- Komisja Europejska opublikowała projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie rynków krypto-aktywów, który stanowi krok w kierunku ujednoczenia na szczeblu unijnym ram prawnych dla obrotu krypto-aktywami.

3. Publikacja raportu FATF pt. “Virtual Assets Red Flag Indicators of Money Laundering and Terrorist Financing” – [\[link\]](#):

- wskazanie zagrożeń związanych z przestępczym wykorzystywaniem aktywów wirtualnych oraz odniesienie się do wskaźników ryzyka (z ang. *red flag indicators*), których identyfikacja może być przydatna przy wykrywaniu zachowań przestępczych;
- raport ma na celu określenie dobrych praktyk dla podmiotów obowiązanych do stosowania środków AML/CTF w zakresie prowadzonej działalności (np. dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych oraz instytucji finansowych), a także pomóc jednostkom analityki finansowej oraz organom ścigania w identyfikacji podejrzanych transakcji.

4. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on digital operational resilience for the financial sector and amending Regulations (EC) No 1060/2009, (EU) No 648/2012, (EU) No 600/2014 and (EU) No 909/2014 - [\[link\]](#):

- Komisja Europejska opublikowała projekt rozporządzenia ws. operacyjnej odporności cyfrowej (ang. digital operational resilience) dla sektora finansowego;
- rozporządzenie dotyczyć będzie m.in. takich zagadnień jak zarządzanie ryzykiem ICT oraz raportowanie poważnych incydentów z zakresu ICT;
- nowe przepisy będą adresowane do takich podmiotów jak np. instytucje kredytowe, instytucje płatnicze, instytucje pieniądza elektronicznego, firmy inwestycyjne oraz zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji.

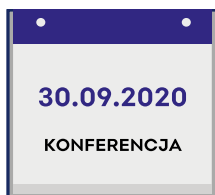

5. Publikacja Parlamentu Europejskiego pt. “Digital finance: Emerging risks in crypto-assets – Regulatory and supervisory challenges in the area of financial services, institutions and markets” – [\[link\]](#):

- opracowanie dotyczy ryzyka związanego z krypto-aktywami oraz wyzwań w zakresie regulacji i nadzoru w obszarze usług, instytucji i rynków finansowych;
- w ramach publikacji wyrażono **postulat ustanowienia europejskich ram dla rynków krypto-aktywów**, które będą gwarantować pewność prawa dla podmiotów wprowadzających innowacyjne rozwiązania oraz dla inwestorów, a jednocześnie będą zapobiegać zagrożeniom dla stabilności rynku oraz zapewnią odpowiednią elastyczność i otwartość na zmiany;
- autorzy zwracają również uwagę na aspekt transformacji cyfrowej w sektorze finansowym oraz kwestie odporności w cyberprzestrzeni i potrzebę wdrożenia kompleksowej strategii dotyczącej ochrony danych.

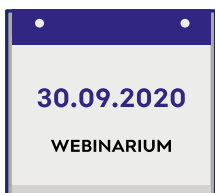
Nadchodzące wydarzenia:

Digital Banking Academy

Prof. UEK dr hab. Jan Byrski wygłosi prelekcję "Bariery i już efekty prac zespołu w UKNF w zakresie bankowości elektronicznej i usług płatniczych, m.in. wymagania do zautomatyzowanego przetwarzania danych przy ocenie zdolności kredytowej"

[Rejestracja >>](#)

Chmura obliczeniowa w instytucjach finansowych

Prof. UEK dr hab. Jan Byrski, apl. radc. Michał Synowiec

[Rejestracja >>](#)

Autorzy:

prof. UEK dr hab. Jan Byrski
Adwokat, Partner

Michał Synowiec
Aplikant radcowski, Associate

Artykuły zamieszczone w niniejszym materiale nie stanowią porady prawnej. Osoby zainteresowane uzyskaniem bardziej szczegółowych informacji dotyczących omawianych kwestii proszone są o bezpośredni kontakt z prawnikami kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy.

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu:
jan.byrski@traple.pl